

Spoštovani,

V Ameriško-slovenski izobraževalni fundaciji (ASEF), globalni skupnosti slovenskih raziskovalk in raziskovalcev, ki podpira raznoliko skupnost nadarjenih in perspektivnih študentov v izgradnji družbe intelektualcev in voditeljev, ki temelji na odličnosti, značajskosti in prostovoljstvu, smo skrbno prebrali in pregledali predlog Raziskovalne in inovacijske strategije Republike Slovenije 2021–2030, ki ga je pripravilo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Cilj fundacije ASEF je okrepiti slovenske izobraževalne dejavnosti in združiti slovenske študente, profesorje in raziskovalce po vsem svetu.

Predlog Raziskovalne in inovacijske strategije Republike Slovenije 2021–2030 (v nadaljevanju Resolucija) smo pregledali znotraj ASEF foruma, ki združuje več kot 50 slovenskih profesorov in profesorjev na prestižnih univerzah po svetu ter več kot 160 štipendistk in štipendistov iz celotnega sveta.

Strinjamo se, da so predlog Resolucije in rešitve, ki jih ta vsebuje, usmerjene v pravilno smer. Pripravili smo 5 predlogov, za katere menimo, da bi lahko še izboljšali Resolucijo in tako prispevali k boljšemu raziskovalnemu-inovacijskemu okolju v Sloveniji.

1. Predlagamo, da se v Resolucijo doda poglavje o ustanovitvi informacijske pisarne z namenom zagotavljanja aktivne podpore raziskovalkam in raziskovalcem. Znotraj informacijske pisarne bi zagotovili:
 - aktivno državno politiko na področju povezovanja slovenske raziskovalne skupnosti z industrijo, drugimi potencialnimi globalnimi partnerji,
 - informiranje ter pomoč slovenskim raziskovalkam in raziskovalcem na področju ustanavljanja spin-off podjetij start-upov,
 - letno organizacijo dnevov slovenskega razvoja in inovacij ter s tem ponudila možnost, da se slovenske raziskovalke in raziskovalci spoznajo med seboj in potencialnimi partnerji iz zasebnega sektorja.

2. Predlagamo, da se v Resoluciji da večji poudarek na globalnem povezovanju. V Resoluciji smo namreč zasledili, da se namera o globalnem povezovanju ne omenja. Strinjamo se, da je povezovanje znotraj Evropske skupnosti pomembno, vendar je v modernem globaliziranem svetu potrebno aktivno vzpodbujati globalno povezovanje in kroženje možganov.
3. Predlagamo, da se v Resoluciji vzpostavi spodbujanje interdisciplinarnosti med vedami. Po našem mnenju bi lahko povečanje interdisciplinarnosti dosegli preko:
 - interdisciplinarnih projektov ARRS, kjer bi bila obvezna zastopanost različnih disciplin (npr. naravoslovne in družboslovne ali humanistične stroke),
 - Izgradnja in krepitev centrov odličnosti po vzoru institutov kot so Max Planck/CNRS s skrbjo za enakomerno krepitev naravoslovnih, družboslovnih in humanističnih ved.
4. Predlagamo, da se v Resolucijo vključi predloge sistemskih rešitev in ukrepov, ki bi povečali odprtost slovenskega znanstvenega sistema. Ukrepi bi lahko obsegali nove programe za krepitev povezovanja slovenske raziskovalne skupnosti z globalno raziskovalno skupnostjo in krepitev ter poenostavitev že obstoječih programov ter rešitev, kot sta Program Aleša Debeljaka, štipendiranje kroženja možganov in institut dela na daljavo.
5. Predlagamo, da se v Resoluciji ne uporablja antropocentrični pristop in retorika, ki v ospredje postavlja le človeka. Po našem mnenju trenutni boj proti podnebnim spremembam, zeleni prehod in cilji trajnostnega razvoja zahtevajo, da tudi v znanstveni sferi iz antropocentričnega vidika preidemo na diskurz in cilje, ki v ospredje namesto človeka postavljajajo celotni ekosistem, ki združuje človeštvo, živalske vrste in naravo.

Z akademskimi pozdravi,

Skupnost Ameriško - slovenske izobraževalne fundacije

